(א)רב חזקיה בשם רב חסדא תיפתר [א]שפדאן תמימין והוממו רבי יוסה בשם רב חסדא מתני' אמרה כן ולדן וחלבן אסור לאחר פדיונן [ב]רבי חזקיה בשם רבי יוסה קדשי בדק הבית שפדאן תמימין יצאו לחולין (ב)אין תימר לא יצאו לחולין היאך קדשי מזבח חלין על קדשי בדק הבית בעלי מומין קדשי מזבח חלה עליהן לירדה מילה [ג]לגיזה ולעבודה הפריש[א] נקבה לעולתו ולפסחו ולאשמו [א]עושה תמורה ר"ש אומר לעולתו עושה תמורה לפסחו ולאשמו אינו עושה תמורה רבי[ב] שמעון בן יהודה אומר משום ר"ש לעולתו ולפסחו ולאשמו אינו עושה תמורה אמר רבי יוחנן טעמא דר"ש שכן מצינו נקבה בעוף כשירה לבא עולה וא"ר יוחנן טעמא דר"ש בן יהודה אם מין במינו הוא חלוק עליו כ"ש מין בשאינו מינו איזהו מין במינו שהוא חלוק עליו כהדא (ג)דתני[ג] [ד]אשם בן שנה והביא בן שתים (יצא) בן שתים והביא בן שלש לא יצא (רבי שמעון אומר [ב]כל עצמן אינן קדושים) א"ר[ד] יוחנן ר"ש ור' יהושע שניהם אמרו [ג]דבר אחד כמה דר' יהושע אמר נקבה לעולה לא קידשה אלא הקדש דמים כן ר"ש אמר נקבה לעולה לא קידשה אלא הקדש דמים אין תימר קדשה קדושת הגוף ירעו אמר ר' אני רואה את דברי ר"ש בפסח (שמא הקדש) שהמותר פסח בא שלמים ולימא אין אני רואה דברי ר"ש באשם (שמא הקדש) שהמותר אשם בא עולה אמר רבי אבין אם הקדיש פסח בא שלמים גופו קרב שלמים אם הקדיש אשם בא עולה אין גופו קרב עולה [ה]מהו כדון ההין אמר הקדש דמים (קדוש) הקדיש וההן אמר הקדש גופו (קדוש) הקדיש: [ו]ר' זעירא בשם ר"ש בן לקיש טעמא דרבי יהושע [1]דבר אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל ואמרת אליהם איש איש מבית ישראל וגו' אשר יקריב לה' לעולה הכל קרב לעולה לרצונכם תמים זכר מנין אפילו נקבות ת"ל [2]בבקר לרבות את נקבות רבי יצחק בי ר"א שאל כתיב זכר ואת אמרת בבקר לרבות את הנקבות ודכוות' כתיב תמים ואת אמרת בבקר לרבות בעלי מומין מה בינייהון (ד)רב אמר שבטא דכדכדא בינייהון: ר"א אומר ימכרו כו' המין: ר' אבהו בשם ר"ש בן לקיש טעמא דר"א [1]דבר אל אהרן ואל בניו וגו' אשר יקריבו לה' לעולה הכל קרב עולה לרצונכם תמים זכר יכול אפילו עופות ת"ל [2]בבקר ולא עופות רבי ירמיה ור' (ה)בון בר חייה הוון יתיבון ואמרין תמן אמר ר' יוחנן טעמא דר' שמעון שבן נקבה שבעוף כשירה לבא עולה וכא אמר הכין

א"ר

קרבן העדה

תמימים אפילו לאחר פדיונן אסור: **טיפתר.** הא דקאמר ר' יוחנן שפודין תמימין ואח"כ הוממו יוצאין לחולין וקמ"ל אע"ג דבשעת פדיון תמימין היו יוצאין לחולין ופי' הרא"פ כזה אינו מחוור כלל: **מתניתא.** דפ"ז דתמורה אמרה כן דתנן התם יש בקדשי מזבח וולדן וחלבן אסור לאחר פדיונן משא"כ בקדשי בדק הבית והיינו כשקדם הקדשן למומן ה"ג אם נפדו תמימים והוממו יוצאין לחולין: **אין טיפתר וכו'.** דלאו נאמר לא יצאו לחולין א"כ לעולם בקדושת בדק הבית קיימין איך תנן במתני' לר"א וזכרים שהוקדשו לבד"ה ימכרו לצרכי זבחי עולות: **בעלי מומין.** המקדיש בעלי מומין למזבח אע"ג שהוא עובר משום ממשה שמות מ"מ קדושת מזבח חל עליהן: **לירדה מילה.** לאיזה דבר חל עליהן קדושת המזבח: **ומפני לגיזה ועבודה.** דאילו קדשי בדק הבית מותרין בגיזה ועבודה וקדשי מזבח אסורין: **לעולתו לפסחו ולאשמו.** ואלו אינן באין אלא זכרים: **שכן מלאנו עולה נקבה בעוף כשרה.** דאמר מר תמות וזכרות בבהמה ואין תמות וזכרות בעוף הלכך חל עליה שם עולה שתרעה ותעשה תמורה: **ואר"י טעמא דר"ש.** אליבא דרשב"י: **אם מין במינו הוא חלוק עליו.** אפי' באיל גופיה שמביא לאשם אם שינה אינו חל עליו שם אשם כדמסיק כ"ש אם מקדיש נקבה לאשם שאינו קדוש: ה"ג **הביא בן שתים לא יצא.** וכ"ה בבבלי וברמב"ם: **בן ר"ש אמר.** לשיטת ר"ש בן יהודה דכל מידי דלא חזי ליה לגופיה לא נחתי ליה קדושת הגוף ואפילו עולה הלכך אין צריכין לרעות אלא ימכרו מיד לצרכי אותו המין ואינן עושין תמורה: ה"ג **א"ר אין אני רואה וכו'.** וכ"ה בבבלי: **שמא הקדש פסח בא שלמים.** שכן מותר פסח קרב שלמים ושלמים באין נקבה ואע"ג דהך נקבה לא קרבה שלמים אפי' לאחר הפסח אלא תרעה מיהו שם שלמים עלה ונחתא לה קדושת הגוף: **ופריך ולימא ולא אראה דבריו של ר"ש באשם.** הואיל ומותר אשם קרב עולה ולישתכח דהך נקבה דאשם עולה היא ותיקדש קדושת הגוף: **גופו קרב שלמים.** הפסח עצמו לאחר הפסח קרב שלמים הלכך חל עליו שם שלמים: **אין גופו קרב עולה.** אלא ירעה עד שיסתאב ודמיו יפלו לנדבה לקיץ המזבח: **מאי כדון.** במאי פליגי ת"ק ור"ש ודברי הרא"פ כזה אין נראין: **הכן אמר וכו'.** ת"ק סבר קדושת דמים קדש אפי' אינו אלא קדושת דמים עושה תמורה דמגו דנחתא ליה קדושת דמים קדוש נמי קדושת הגוף ור"ש סבר דוקא אם קדש קדושת הגוף מתחילה הוא דקדש לרעיי' ולתמורה אבל קדושת דמים לא דלא אמרינן מגו: **איש איש מבית ישראל.** ומן הגר בישראל אשר יקריב קרבנו לכל נדריהם ולכל נדבותם אשר יקריבו לה' לעולה: **הכל קרב לעולה.** כל מה שהם נודרים ומתנדבים מדברים אשר יקריבו לה' אפי' יינות ושמנים וסלתות יהיה לעולה: **ואת אמרת בבקר לרבות נקבות.** בתמיה לא לכתוב זכר ולא בבקר: **ומפני ודכוותה כתיב תמים.** דכתיב תמים זכר ולאפ"ה קדש למאי דתנן המקדיש בעלי מומין למזבח אף על פי שהוא עובר בלא תעשה מה שעשה עשוי דכתיב ולנדר לא ירצה לאו יהא דלא מרצה הא מיקדש קדשי למאי ה"נ לכתחילה לא יקדיש נקבה מיהו אי מיקדש קדשי לעולה קדשי למאי: **מה בינייהו.** מאי איכא בין ר"ע לרבי פפיים: **שבטא דכדכדא בינייהו.** וכדכד היינו עץ שיש לאורגים שרלאו תד ומעבירו על השתי כשהוא מתוח לפניו ושוכט בו החוטין ומקרב המבדילין בין שני חוטין העליונים והתחתונים ומיד נוחים להתפרק ונפתח שער לירות בו חוט הערב וקאמר רב שיש הפרש גדול בינייהו דהא דקאמר ר' פפיים שהמקדיש בפירוש כדברי ר"א היינו שהקדיש בפירוש לבד"ה אבל הקדיש סתם כר"י ור"ע סובר שסתם הקדשות לבדק הבית אע"ג ה"ק כשם שהכדכד מקרב המבדילין כך קרובים דברי ר"פ ור' עקיבא דהמקדיש בפירוש היינו שפירש נכסי ובהמה וכדפרישית במתני' ואפשר לומר דאף ר"ע מודה בזה ורא"פ פי' בענין אחר ודבריו תמוהים ע"ש: **הכל קרב עולה.** כל מה שנודרים ונודבים מדברים אשר יקריבו לה' אפי' יינות ושמנים וסלתות יהיו לעולה: **יכול אפי' עופות.** יקריב כדמיהן או אם הקדיש עוף יקריבנה עולה: **ת"ל בבקר.** הא אינו מקריב בכל מה שמתנדב אלא עולת בהמה בלבד: **תמן אר"י וכו'.** הכא דלר"ש המפריש נקבה לעולה עושה תמורה קאר"י דהיינו טעמא לפי שמצינו נקבה בעולת העוף נחתי לה קדושת הגוף ועושה תמורה: **והכא הוא אמר הכין.** דהמקדיש עופות ימכרו שמעינן דלא נחתי להו קדושת הגוף דהל"כ אסורין למכור:

תקלין חדתין

שם דבעלי מומין למזבח תמירי מתמימין דבד"ה ומה דאסר בבעלי מומין דמזבח בלא פדיון בבד"ה שרי בתמימין אף בלא פדיון ומינה מוכח הא דקתני במתני' שם גבי קדשי בעלי מומין דמזבח לאחר פדייה דוולדן וחלבן מותר. ה"ג בקדשי בד"ה אף תמימין שרי עכ"פ לאחר פדיון ומכ"ש פתם מתני' וולדן וחלבן מותר לאחר פדייה משום דבעלי מומין דקדשי מזבח בעלי מומין שוין עם תמימים דבד"ה ילפי ולא תמיר כע"מ דקדשי מזבח מתמימין דבד"ה ודחי סייעתיה. וה"ג **ספסר שהוממו ופדאן.** כלומר גם שתשוה קדשי בד"ה למתני' הנ"ל היינו באותן שקודם פדייה עכ"פ הוממו ונהי דבבעלי מומין דקדשי מזבח בעינן שקדם מום קבוע להקדשן אבל הוממו קודם פדייה אסורין אף לאחר פדייה כדתני בסיפא הכא בבד"ה אף שהוממו קודם פדייה מותרין לאחר פדייה וולדן וחלבן אבל לא בנפדין תמימים: ה"ג **מפני אמרה כן וולדן וחלבן אסור לאחר פדיונן.** מש"כ בבד"ה והוא מתני' בתמורה (ל"א ב'.): **ור' יוסי בשם רב חסדא.** מביא סייעתא דבהוממו ופדאן בקדשי בד"ה יוצאין לחולין כדאמר רבי חזקיה בשם ר' אחא תפתר כו' מדקתני התם וולדן וחלבן כו' והתם בהוממו ופדאן איירי כדקתני בהדיא בגמרא דמתני' דבכורות שם כל שקדם הקדשן את מומן ועלה קתני מש"כ בבד"ה הרי דבבד"ה הוממו ופדאן יוצאין לחולין: **היאך קדשי מזבח חל על קדשי ב"ה.** דקתני במתניתין ימכרו לצרכי עולות אם גם אחר פדיונן אינם יוצאין לחולין היאך יחול עליהן קדשי מזבח לאחר מכירתן הא קי"ל בתמורה אחד קדשי מזבח ואחד קדשי בדק הבית אין מעשין אותן מקדושה לקדושה: ודחי **בעלי מומין קדושת מזבח חלה עליהן.** כשהקדיש בע"מ לבד"ה ופדאן קדושת מזבח חל עליהן: **לירדה מילה.** כלומר לאיזה דבר חל קדושת מזבח עליהן הא אינן ראוין למזבח: **ספסר לגיזה ועבודה.** דאסורין קדשי מזבח בגיזה ועבודה: **הפרים נקבה כו'.** איידי דתני במתניתין חילוקא דזכרים ונקבות סידר הכא פלוגתייהו בזה: **לעולתו לפסחו כו'.** שאלו כולן זכרים דוקא: **טעמא דר"ש.** דאמר לעולתו עושה תמורה: **שכן מלינו נקבה כשירה בעוף לעולה.** דקיי"ל תמות וזכרות בבהמה ואין תמות וזכרות בעופות ולכן חל שם עולה עליה לעשות תמורה: **טעמא דר"ש בן יהודה.** דס"ל דבכולם אין עושה תמורה: **אם מין עם מינו כו'.** היינו באשם גופיה כדמפרש לה: **דתנן.** בתוספתא פ"ק דזבחים והובאה בש"ס דמנחות תמורה (י"ט כ.): ה"ג **אשם בן שנה כו'.** אשם בן ב' שנים אשם גזילות ומעילות ושפחה חרופה דכתיב בהו איל. אשם בן שנה אשם נזיר ומצורע דכתיב בהו כבש: **ר"ש אומר כל עצמן אינן קדשים.** כל עיקר אינן קדושים והוי מין עם מינו דשניהם זכרים רק שחלוקין בזמן וס"ל דאינן קדושים כ"ש מין עם שאינו מינו ורשב"י משום ר"ש אמר לה: **ר' יהושע.** דמתניתין דאמר נקבות ימכרו לצרכי זבחי שלמים ויביא בדמיהן כו': **אלא להקדש דמים.** דקאמר נקבות ימכרו לצרכי שלמים ולאו הוי קדיש בקדושת הגוף הוי בעי רעיה עד שיסתאב. וזהו דאמר אין תימר קדשה קדושת הגוף הל"ל ירעו עד שיפול מום וימכר ויקנה בדמיהן שלמים וס"ל כרשב"י אליבא דר"ש דלאף בעולה אינו עושה תמורה דסבר כל מידי דלא חזיא ליה לגופיה לא נחתא ליה קדושת הגוף והכי מוקי לה בתמורה (כ' ע"ב) דר' יהושע ס"ל כרשב"י אליבא דר"ש: ה"ג **א"ר אין אני רואה כו' שמותר פסח בא שלמים.** כלומר הואיל ישייכי שלמים בפסח ושלמים באים נקבה ואע"ג דהך לא קרבה נקבה אפילו שלמים לאחר פסח כמ"ש בתמורה י"ח נשתיירה לאחר הפסח תרעה מיהו שם שלמים עלה הואיל והוא שלמים נקבה ונחתא לה קדושת הגוף: ה"ג **ולימא אין אני רואה דר"ש באשם שמותר אשם בא עולה.** וכ"ה בתמורה שם כלומר וכיון שמותר אשם בא עולה אשתכח דהך נקבה דאשם עולה היא ויתקדים קדושת הגוף בעולת נקבה דהא מלינו עולת נקבה בעוף: **ודחי ר' בון.** אם הקדיש פסח כו' גופיה קרב שלמים ושם שלמים עליה משא"כ באשם דאין גופו קרב עולה אלא ירעה עד שיסתאב ודמיו יפלו לנדבה לקיץ המזבח ולכן לא חל קדושת הגוף עליה: ה"ג **מה פליגי.** כלומר באיזה סברא פליגי ר"ש ורבי דאמר אין אני רואה וקאי אדסמיך ליה דמסיק דשפיר לא שייך פלוגתא דרבי אלא אפסח ומפרש פלוגתייהו בהדיא.

הכין אמר הקדש דמים קדיש. ר"ש ס"ל דלא נחתא קדושת הגוף משום דמותרו בא שלמים דהא הכא אין גופו קרב שלמים כדאמר בתמורה נשתיירה אחר הפסח אינה קרבה שלמים הואיל ומחמת קדושה פסולה קאתיין ואידחו מפסח אידחו נמי משלמים ואח"כ בכה"ג אין גופיה קרב שלמים ואינו קדש אלא הקדש דמים: **והכן סבר.** רבי ס"ל הקדש גופיה קדיש משום דשם שלמים עליה הואיל והויא שלמים נקבה. ואיכא דמפרשי לה דהאי מאי כדון את"ק ור"ש קאי ומפרש פלוגתייהו דת"ק ס"ל הקדש דמים נמי קדיש לענין תמורה דהואיל וכא עליה קדושת דמים בא נמי קדושת הגוף לענין תמורה ור"ש ס"ל הקדש גופיה קדיש דוקא מתחילה בעינן הקדש גופיה לענין תמורה ולא הקדש דמים: ה"ג **חברייא בשם ר' יוחנן כו'.** טעמא דהדין תנייא. על מימרא דרשב"י בשם ר"ש דאינו עושה תמורה: **מה ס"ל טעמא.** דלהורות דינא דבהמה טמאה הא כתוב למטה ואם בבהמה הטמאה יפדה בערכך וגו': **אפילו טמאה לאותו השם.** כמו נקבה לעולה ואשם ופסח וכתיב ביה והעמיד והעריך דלא חלה עליה קדושת הגוף ואינו עושה תמורה: **לא אמר כן.** מזה הכתוב דייק להיפוך דסתמא דעושה תמורה ומסיפיה דקרא קמדייק דכתיב אשר לא יקריבו ממנה קרבן לה' דהל"ל אשר לא יקריבו לה' אלא דה"ק כל שאינה ראויה ליקרב לא כאן ולא קרבן במקום אחר הוא דאינו עושה תמורה לאפוקי נקבה לעולה דראויה ליקרב במקום אחר דהיינו בעוף כדאמר לעיל טעמיה: **הרי הרובע כו'.** דאינן ראוין ליקרב בשום מקום ועושין תמורה כדתנינא בתוספתא פ"ק דתמורה להדיא: **א"ל אף כו'.** דס"ד דר"י קאי על חברייא דס"ל פירושא דטעמא כוותייהו וטעמא דר"ש סתמא מפרש ולהכי נקיט עולה כדבריו ולכן הקשו לו והשיבם דהוא ס"ל דבטמאה ממש איירי הלי קרא וה"ק דומיא דטמאה דאיירי בה אשר לא יקריבו ממנה בשום מקום קרבן משא"כ הרובע והנרבע ונקבות לעולה כו' דבכולן יש במינם קרבן ועושין תמורה: **וקשיא בכדא כתיב והעמיד והעריך.** וכי בטמאה ממש כתיב והעמיד והעריך דהא בהמה טמאה בכר אמור מקרא דואם בבהמה הטמאה וגו' ופדה בערכך והאי והעמיד והעריך מוקמינן בבע"מ שנפדו. וזה ידוע בברייתות ותוספתות בכולא תלמודא כדאמר בתמורה (ל"ג ב') ובבכורות (ל"י ב') ובספרא דקאמר שם בברייתא ואם כל בהמה וגו' בבעלי מומין שנפדו הכתוב מדבר או אינו אלא בבהמה טמאה ממש הרי כבר אמור ואם בבהמה טמאה ופדה בערכך וגו' אלא בבעלי מומין כו' ומהא נפקא לן דבעינן העמדה והערכה לבעלי מומין. ושאם מתו בין תמימין בין קדשי מזבח שנפל בהן מום יקברו. אלא ע"כ טמאה כאותו השם' ודוחק דיוקו לגמרי: **טעמא דר"י.** דאמר זכרים עצמן יקרבו עולות ונקבות דמיהן ינתנו לעולות: **הכל קרב עולה.** דר"ש לכל נדריהם ולכל נדבותם אשר יקריבו לה' יהיה עולה והיינו גם במקדיש נכסיו יקריבם לעולה: **מנין אפילו נקבות.** שיבואו הדמים לעולות: **ת"ל בבקר.** סתמא נקט ונקבות בכלל ג"כ: **כתיב זכר כו'.** כלומר כיון דאמרת דבבקר מרבה אף נקבות שיהיה דמיהן לעולות ומפיק ממיעוטא דתמים ה"נ נרבה מזה אף בעלי מומין וליפוק מיעוטא דתמים: **ומה בינייהו.** מה חילוק יש בינייהם נסברת לדרשת הכתוב למידרש בבקר לרבות נקבות ולא בעלי מומין: **שבטא דכדכדא בינייהו.** עץ האורגים שמבדיל בין החוטים לירות שם חוט הערב. כלומר הבדל יש ביניהם ניכר ולכן לא פירש. יהייגו טעמא דבבקר סתמא משמע גם נקבות שראוין ג"כ לקרבן כמ"ש אם מן הבקר הוא מקריב אם זכר ואם נקבה תמים יקריבנו וגו' ומרבינן בבקר דומיא דקרבן שיהא תמים ורואי לקרבן אחר אבל לרבויי בבקר בעלי מומין לא משמע כלל כמו דממעט לקמן מבבקר עופות דלא משמעי כמי' בבבקר ה"נ בע"מ לא נכללו בבקר שאינן ראוין לקרבן כלל ולא נקדשו בקדושת הגוף כלל שיהא לקרבן עולה דנימא שיבוא מדמיהן לעולה אלא לבדק הבית. ועוד דהכא מרבינן מבבקר נקבות ופרט וכלל הוא ונעשה כלל מוסף על הפרט אבל בתמים אמר בבקר תור וכתב כל אשר בו מום לא תקריבו כי לא לרצון וגו': **רבי אבהו בשם ר"ל טעמא דר"א כו'.** סמיך לה מימרי דאמוראי בשם ר"ש לקיש והוא טעמא לר"א בתרא דאמר יימכרו לצרכי אותו המין ויביא בדמיהן עולות. וגם העופות ימכור ולא יקריבם למזבח: **הכל קרב עולה כו'.** כדלעיל ובמתני' בתרא רבי אליעזר גרסינן ולא רבי אליעזר דהוא בר פלוגתיה דר"י ולא ס"ל הכל קרב עולה: **תמן אר"י טעמא דר"ש כו'.** גבי המפריש נקבה לעולה דס"ל לר"ש עושה תמורה ופירש ר"י טעמיה שכן כשירה נקבה בעוף לעולה וא"כ מלינו בשם עולה נקבה ולהכי חלה הקדושה ועושה תמורה: **והכא הוא אמר הכין.** היינו חברייא בשם רבי

מסורת הש"ס

א) תמורה כ א, ב) שם ע"ב, ג) שם יט ב, ד) ע"ש כ א,

עין משפט נר מצוה

מב א מיי' פרק א מתמורה הלכ"א:

מג ב מיי' פרק ד מפהמ"ק הלכ"ו:

מד ג מיי' פרק ה מערכין הל"ט:

נוסחת הבבלי

(א) ר"ח בשם ר' אחא תפתר כו': (ב) וא"ת כו' הבית ועוד מן הדא הומילו תמימין ימכרו לגבי מזבח וא"ת לא יצאו לחולין היאך קדשי מזבח חלין על קדשי בד"ה בעלי מומין קדושת כו': (ג) דתני אשם כו' שתים יצא בן שנה כו' יצא א"ר יוחנן ר"י ור"ש אמרו כו' רואה אני כו' בפסח שמא הקדש כו' פסח בא שלמים ואיני רואה את דברי ר"ש באשם שמא הקדש אשם בא עולה א"ר בון אם הקדש כו' אם הקדש אשם כו' הקדש דמים קדש כו' הקדיש גופו קדש ר' זעירא בשם ר"ש לקיש כו' ישראל איש איש כו' ר"י בי ר"א שאל כו': (ד) ר"א דבר פלא ביניהן: (ה) ור' בון הוו יתבין כו' שאינה ראויה לה' כו' רבי יינו כו':

הגהות הגר"א

[א] ה"ג ר"ח בשם ר' אחא תיפתר שהוממו ופדאן. וה"פ אף אם תשוה קדשי בד"ה למתני' הנ"ל היינו באותן שקודם פדיה עכ"פ הוממו ונהי דבבעלי מומין דקדשי מזבח בעינן שקדם מום קבוע להקדשן אבל הוממו קודם פדיה אסורין אף לאחר פדיה כדתני בסיפא הכא בבד"ה אף שהוממו קודם פדיה מותרין לאחר פדיה בוולדן וחלבן אבל לא בנפדין תמימים: [ב] ה"ג מתני' אמרה כן ולדן וחלבן אסור לאחר פדיונן משא"כ בקדשי בד"ה. ר' חזקי' כו'. וכ"ה במשנה תמורה (לא:) ועי' בק"ע: [ג] נ"ל היפתר לגיזה ולעבודה כו': [ד] ה"ג אשם בן שנה והביא בן שתים בן שתים והביא בן שנה כשר אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה. רשב"א כל עצמן אינו קדוש כו': [ה] נ"ל מה פליגי ההן אמר כו' כלומר באיזה סברא פליגי ר"ש ורבי דאמר אין אני רואה וקאי אדסמיך ליה דמסיק דשפיר לא שייך פלוגתא דר' אלא אפסח ומפ' פלוגתייהו בהדיא: [ו] מימרא המתחלת חברייא בשם ר' יוחנן עד וקשיא כדא כתיב והעמיד והעריך הכתובה דף יג ע"א שייכא כאן כנ"ל:

תורה אור השלם

1. דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו וְאֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ לְכָל נִדְרֵיהֶם וּלְכָל נִדְבוֹתָם אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ לַיְיָ לְעֹלָה:
2. לִרְצֹנְכֶם תָּמִים זָכָר בַּבָּקָר בַּכְּשָׂבִים וּבָעִזִּים: ויקרא כב יח, יט